

A Veszprémi Sintér-domb
18/72/TT /07 természetvédelmi törzskönyvi számú
helyi védettségű természetvédelmi terület
felülvizsgálati dokumentációja

Zirc, 2019

Készítette: Dr. Galambos István

élővilágvédelmi szakértő (SZTV)

Szakértői eng. szám: Sz-007-2012

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
Általános információk.....	4
A felülvizsgálati terület állapotának leírása.....	6
Részletes kezelési előírások.....	8
Bibliográfia.....	8
Mellékletek.....	9

Bevezetés

A többször módosított 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről 36. paragrafusának (3) bekezdése előírja a már védett, illetve védelemre javasolt természeti területek kezelési tervének elkészítését és 10 évenkénti felülvizsgálatát. A kezelési terv három részből áll:

A) Megalapozó dokumentáció (16/2012 (VII. 6.) VM utasítás)

B) Részletes kezelési terv (16/2012 (VII. 6.) VM utasítás)

C) Rendeletben kihirdetett természetvédelmi kezelési terv (3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet).

Az országos jelentőségű természeti területek kezelési terveivel kapcsolatos szabályokat a fent említett jogszabályok és utasítás tartalmazza. A helyi jelentőségű természeti területekre a fenti joganyag csak részben vonatkozik, de célszerű összeállításuknál azt iránymutatónak venni, természetesen olyan módon, hogy bizonyos részletszabályokat (pl. csak a nemzeti parkok esetében szükséges a pufferzóna kialakítása) figyelmen kívül kell hagyni. A védetté nyilvánítás kapcsán elkészült kezelési terv (Galambos 2010) ezt a metodikát alkalmazta, így a továbbiakban is ezt célszerű követni, figyelemmel arra is, hogy a megrendelő önkormányzat az eredeti kezelési tervet jogtulajdonosként rendelkezésre bocsátotta.

A felülvizsgálati dokumentáció tartalmi kérdéseivel kapcsolatban kérdéssel fordultam az Agrárminisztérium Természetmegőrzési Főosztályához, aki leveletem továbbította a minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályához, s az az 1. mellékletben olvasható választ küldte. Noha válaszuk az országos jelentőségű természeti területekre vonatkozik, az értelemszerűen alkalmazható a helyi védett természeti területek felülvizsgálati dokumentációjára is. A felesleges ismétlések elkerülése okán, az eredeti kezelési tervet alapul véve, csak a megváltozott információkra és újabb eredményekre térek ki, hivatkozva az eredeti dokumentáció adott pontjára.

1. Általános információk

1. 1. Összefoglaló adatok

A felülvizsgálati terület alapadatai:

Ad a)

azonosításra alkalmas név: *Veszprémi Sintér-domb*

Ad b)

a Védett Természeti Területek Törzskönyve szerinti törzskönyvi száma: *18/72/TT/07*

Megjegyzés: a törzskönyvi szám hibás, mivel annak utolsó két számjegye a védetté nyilvánítás évének utolsó két számjegye kell legyen. A törzskönyvi szám alapján úgy tűnik, hogy a felülvizsgálati területet 2007-ben nyilvánították helyi védetté, ez azonban nem állja meg a helyét, mivel a védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció 2010-ben készült (Galambos 2010), s az önkormányzati rendeletet 2011-ben

hozták. Ugyanezen okból helytelen a hatályba lépés éveként 2007-et feltüntetni a törzskönyvben 2011 helyett. A tévedést jeleztem az I. fokú természetvédelmi hatóságnak, kérve, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket, s javíttassa a hibákat az országos természetvédelmi törzskönyvben.

Ad c)

a természeti területre vonatkozó védetté nyilvánító jogszabály száma: 7/2011.(II. 24.) önkormányzati rendelet (Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzati Közgyűlés)

Ad k)

a helyi rendeletben a természetvédelmi kezelésért felelős szerv megnevezése hiányzik, ezért pótlendő: „VKSZ” Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Parkgondozási Egysége (8200 Veszprém, Kistó u. 8.).

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Település neve	Hrsz.	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonos	Természetvédelmi kezelő
Veszprém	791	0,1301	kivett árok	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 8200 Veszprém Óváros tér 9.	„VKSZ” Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Parkgondozási Egysége (8200 Veszprém, Kistó u. 8.).
Veszprém	793	1,2455	kivett kopárság, műemléki környezet	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 8200 Veszprém Óváros tér 9.	„VKSZ” Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Parkgondozási Egysége (8200 Veszprém, Kistó u. 8.).

Téves a védett terület kiterjedése, mivel a törzskönyvben a 2,74 ha szerepel, szemben a tényleges 1,3756 hektárral. A 2010-es kezelési tervben ugyan szerepel az időközben megváltozott és területét tekintve kismértékben csökkent 790/3-as hrsz., de a védetté nyilvánító rendeletben csak az önkormányzati tulajdonban levő 791-es és 793-as hrsz-okat nyilvánították védetté, ezért a 790/3-as hrsz-ot a törzskönyvből törölni kell. A helyi védett terület kiterjedése tehát 1,3756 ha (1-2. térkép).

Földhivatali nyilvántartásba bejegyzett használati, szolgálmi jog:

793 hrsz: Barlang felszíni védőövezete

Ad 1. 6. A tervezési területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Törvények

Többször módosított 1996. évi LIII. törvény (1996. VII. 3) a természet védelméről.

Rendeletek

346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről

A módosított 3/2008. (2008. II. 5) KvVM rendelet a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.

Utasítások

16/2012. (2012. VII. 6) VM utasítás az országos jelentőségű védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv tervdokumentációjának tartalmi elemeiről.

Önkormányzati rendeletek

- 62/2003. (XII. 22) Ör. a helyi építészeti értékek védetté nyilvánításáról
- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 23/2017. (IX.28.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről
- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a 12/2018.(II.22.) a 16/2018.(IV.26.), a 30/2018. (VI.27.) és a 36/2018.(X.25.) Ör-rel módosított 24/2017. (IX.28.) önkormányzati rendelete a Helyi Építési Szabályzatról

Önkormányzati határozatok

- Veszprém Megyei Jogú Város Belterületi Szabályozási Terve (M = 1: 2 000) 50/2014. (II. 27) VMJÖK határozat

Stratégiák, programok

- Veszprém megyei jogú város Környezetvédelmi programja 2015-2020
- Veszprém megyei jogú város településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálata

2. A felülvizsgálati terület állapotának leírása

2. 1. Környezeti elemek

Ad 2.1.1 Időjárási elemek

Az 1951-2018 átlagos éves csapadék mennyisége a korábbi 610 mm-ről 612 mm-re nőtt. A jól nyomon követhető általános szárazodás ellenére az átlag kismértékű megemelkedése az évtized eleji néhány év (pl. 2010: 904 mm) nagyobb csapadékmennyisége magyarázza.

2. 2. 3. Növényzet

Figyelemmel az eredeti kezelési tervhez képest bekövetkezett változásokra az élőhely kategóriák közül az OC Jellegtelen száraz és félszáraz gyepek élőhelyet törölni kell. A védetté nyilvánításnak megfelelő élőhelyeket a 3. térkép ábrázolja.

Ad 2. 2. 4. Flóra

A felülvizsgálati területen talált védett növények természetvédelmi (korábban eszmei) értéke változott. Ennek oka, hogy a 3/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló jogszabály utolsó, a fajok természetvédelmi értékét módosító felsorolása (100/2012 (IX. 28) VM rendelet) 2012. X. 1-től hatályos.

Inula oculus-christi – selymes peremizs 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Jovibarba globifera ssp. hirta – közönséges sárga-kövirózsa 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Jurinea mollis – kisleveles hangyabogáncs 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Paronychia cephalotes – keskenylevelű ezüstvirág 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Ad A tervezési terület edényes növényfajainak listája

Új edényes fajként jelent meg a

Fallopia x bohémica (Chrtek et Chretkova) J. P. Bailey – cseh óriáskeserűfű

Így a felülvizsgálati területről kimutatott edényes növényfajok száma 136-ra nőtt.

Ad 2.2.5 Fauna

A felülvizsgálati területen korábban kimutatott egyes védett fajok természetvédelmi értékei a következőképpen változtak:

Mantis religiosa – Imádkozó sáska 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Carabus coriaceus – Bőrfutrinka 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Inachis io – Nappali pávaszem 5000 Ft (korábban 2000 Ft)

Papilio machaon – Fecskefarkú lepke 10 000 Ft (korábban 2000 Ft)

Hyla arborea – Zöld levelibéka 10 000 Ft (korábban 2000 Ft)

Rana dalmatina – Erdei béka 10 000 Ft (korábban 2000 Ft)

Lacerta viridis – Zöld gyík 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Lacerta agilis – Férge gyík 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Podarcis* (korábban *Lacerta*) *muralis – Fali gyík 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Dendrocopos syriacus – Balkáni fakopáncs 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Motacilla alba – Barázdabillegető 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

***Troglodytes troglodytes* L.** – Ökörszem 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Bombus garrulus – Csonttollú 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Turdus pilaris – Énekes rigó 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Phylloscopus trochilus – Fitiszfűzike 25 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

Muscicapa striata – Szürke légykapó 50 000 Ft (korábban 10 000 Ft)

4.2 Részletes kezelési előírások (korábban 4.3.) táblázatos összefoglalása (16/2012. VM utasítás alapján)

Település neve	Hrsz.	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonos	Természetvédelmi vagyonkezelő	Művelési ághoz kötött természetvédelmi kezelési előírások kódja	Művelési ághoz nem kötött természetvédelmi kezelési előírások kódja
Veszprém	791	0,1301	kivett árok	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 8200 Veszprém Óváros tér 9.	„VKSZ” Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Parkgondozási Egyesége (8200 Veszprém, Kistó u. 8.).		01
Veszprém	793	1,2455	kopárság, műemléki környezet	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata 8200 Veszprém Óváros tér 9.	„VKSZ” Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Parkgondozási Egyesége (8200 Veszprém, Kistó u. 8.).		02

Kód 01: A veszélyes özönnövényként nyilvántartott (Balogh, 2004) *Fallopia x bohemica* populációit évente négyszer le kell vágni, hogy további vegetatív terjedését megakadályozzuk.

Kód 02: A kidőlt, elszáradt *Pinus nigra* egyedeket fel kell darabolni és el kell szállítani. Pótlásuk – figyelemmel nem őshonos származásukra – tilos

Ad 4. 2. 5. Oktatás és bemutatás

A Kittenberger Kálmán utca és a völgyelés találkozásában elhelyezett természetvédelmi terület tábla ovális falpra csavarozott, műanyag lapra ragasztott, nyomott fólia. A fólia széle már felpenderedett, összetöredezőben van (1. kép), ezért célszerű lenne kicserélni szabványos fém táblára. A védett terület értékeit ismertető szöveget tartó fa szerkezet eső ellen védő teteje megrongálódott, javítása a komolyabb károk megelőzése céljából feltétlen szükséges. A hibát nem vandalizmus, hanem a vékony, vetemedő faanyag okozza. A tábla műanyag fóliája elpiszkolódott, egyszerű lemosással megtisztítandó.

5. Bibliográfia

BALOGH LAJOS (2004): Japánkeserűfű-fajok 207-253 p. in Mihály Botond – Botta-Dukát Zoltán (szerk.) *Biológiai inváziók Magyarországon. Özönnövények. Természetbúvár Alapítvány Kiadó, Budapest, 408 p.* – A KvVM Természetvédelmi Hivatalának tanulmánykötetei 9.

GALAMBOS ISTVÁN (szerk.) (2010): *A Veszprém, Sintér-domb helyi védelemre javasolt terület kezelési tervének dokumentációja.* Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc. 14 lev. Kézirat, Veszprém MJV Polgármesteri Hivatal, Veszprém.

Mellékletek

AGRÁRMINISZTERIUM
NEMZETI PARKI ÉS TÁJVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NPTF-27/2019.

Ügyintéző: Árgay Zoltán
Telefonszám: (06 1) 79 52 430
E-mail: zoltan.argay@am.gov.hu
Hivatkozási szám: -

Dr. Galambos István úr
részére

Tárgy: tájékoztatás természetvédelmi kezelési tervek felülvizsgálatával kapcsolatban

Tisztelt Galambos István Úr!

Az Agrárminisztérium (AM) Természetmegőrzési Főosztályának a tárgyban elektronikus úton megküldött megkeresésére – az országos jelentőségű védett természeti területek természetvédelmi kezelési terveinek jogszabályi kihirdetésével kapcsolatos feladatok felelőseként – a következő tájékoztatást adom.

Az országos jelentőségű védett természeti területek (a továbbiakban védett természeti területek) kezelési terv dokumentációja három részből áll:

- a természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentáció (A);
- a részletes kezelési terv (B);
- a miniszterei rendeletben kihirdetett természetvédelmi kezelési terv (C).

Az A, B és C munkarész tematikusan egymásra épül, egy adott munkarész a soron következő munkarész szakmai, tartalmi alapját biztosítja.

Az A és a B munkarész készítésére vonatkozó szabályokat a vidékfejlesztési miniszter 16/2012. (VII. 6.) VM utasítása tartalmazza, a C munkarész készítésének szabályait pedig a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet határozza meg.

A 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet ennek megfelelően kizárólag a jogszabályban kihirdetendő munkarész felülvizsgálatával kapcsolatban tartalmaz rendelkezést.

A megkeresésében feltett kérdéssel kapcsolatban („a felülvizsgálat keretében készítendő kezelési terv azonos részletezésű-e az alapidokumentációval vagy csupán az időközben bekövetkezett változásokat kell, hogy rögzítse”) a 16/2012. (VII. 6.) VM utasítás ad iránymutatást.

„A részletes kezelési terv, illetve a természetvédelmi kezelési terv az R. [mármint a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet] szerinti felülvizsgálatát és módosítását az (1) bekezdés szerinti változásokat tartalmazó, frissített megalapozó dokumentáció alapján kell elvégezni”.

A hivatkozott (1) bekezdés vonatkozó tartalma a következő:

„A nemzeti park igazgatóság figyelemmel kíséri, a megalapozó dokumentáció frissítése útján írásban rögzíti, és rendszeresen értékeli azokat a tervezési területen bekövetkezett változásokat, amelyek hatással lehetnek a tervezési terület természetvédelmi kezelésére.”

A fentiek alapján a védett természeti területek természetvédelmi kezelési terveinek (kezelési terv dokumentációjának) 10 évenként kötelező felülvizsgálata során követni javasolt gyakorlat a következő.

A kezelési terv dokumentáció készítője a működési területével érintett nemzeti park igazgatóságtól kapott, az adott védett természeti területen a hatályos természetvédelmi kezelési terv kihirdetése óta eltelt időszakban bekövetkezett változásokra vonatkozó információk alapján módosítja, kiegészíti, frissíti az A munkarészt, vagy az igazgatóság által a fentiek alapján frissített A munkarészt használja fel.

Álláspontom szerint a 10 évenkénti felülvizsgálat során célszerű az A munkarész egészét áttekinteni és szükség szerint frissíteni, mert ez a dokumentum amellet, hogy egy adott időpontra vonatkozó részletes (kiinduló) állapot felvételnek minősül, az adott védett természeti területre vonatkozó alapadatok rendszerezett gyűjteménye, amely a természetvédelmi kezelés megfelelő szakmai megalapozásán túl egyéb célokra is felhasználható (pl. a védett természeti területre vonatkozó pályázatok megalapozásához).

Amennyiben a frissített, szükség szerint kiegészített A munkarész tartalma alapján a védett természeti területre vonatkozó természetvédelmi kezelés módján változtatni szükséges, frissíteni kell a B munkarészt, majd erre alapozva a C munkarészt.

A módosított C munkarész véglegesítése és a véglegesített változat a 3/2008. (II. 5.) KvVM rendeletben előírt területi szintű egyeztetésének lefolytatása a működési területével érintett nemzeti park igazgatóság feladata.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

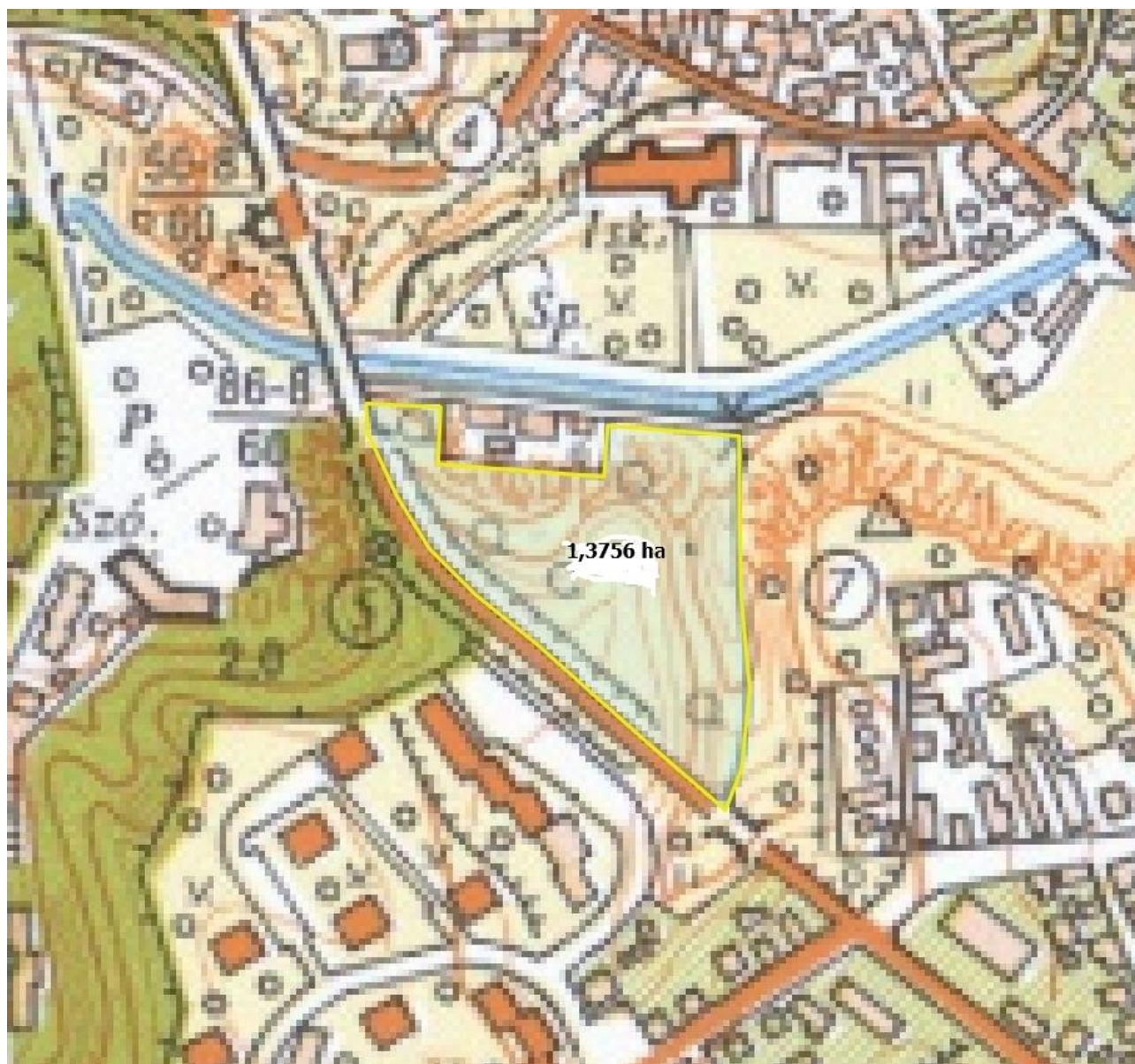
Táji és természeti értékeink megőrzése érdekében eddig végzett tevékenységét megköszönve a természetvédelmi kezelési tervek felülvizsgálatához jó munkát kívánok.

Budapest, 2019. január 16.

Üdvözléssel:

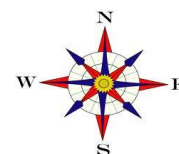

Dukát Zsófia
főosztályvezető

Térképek

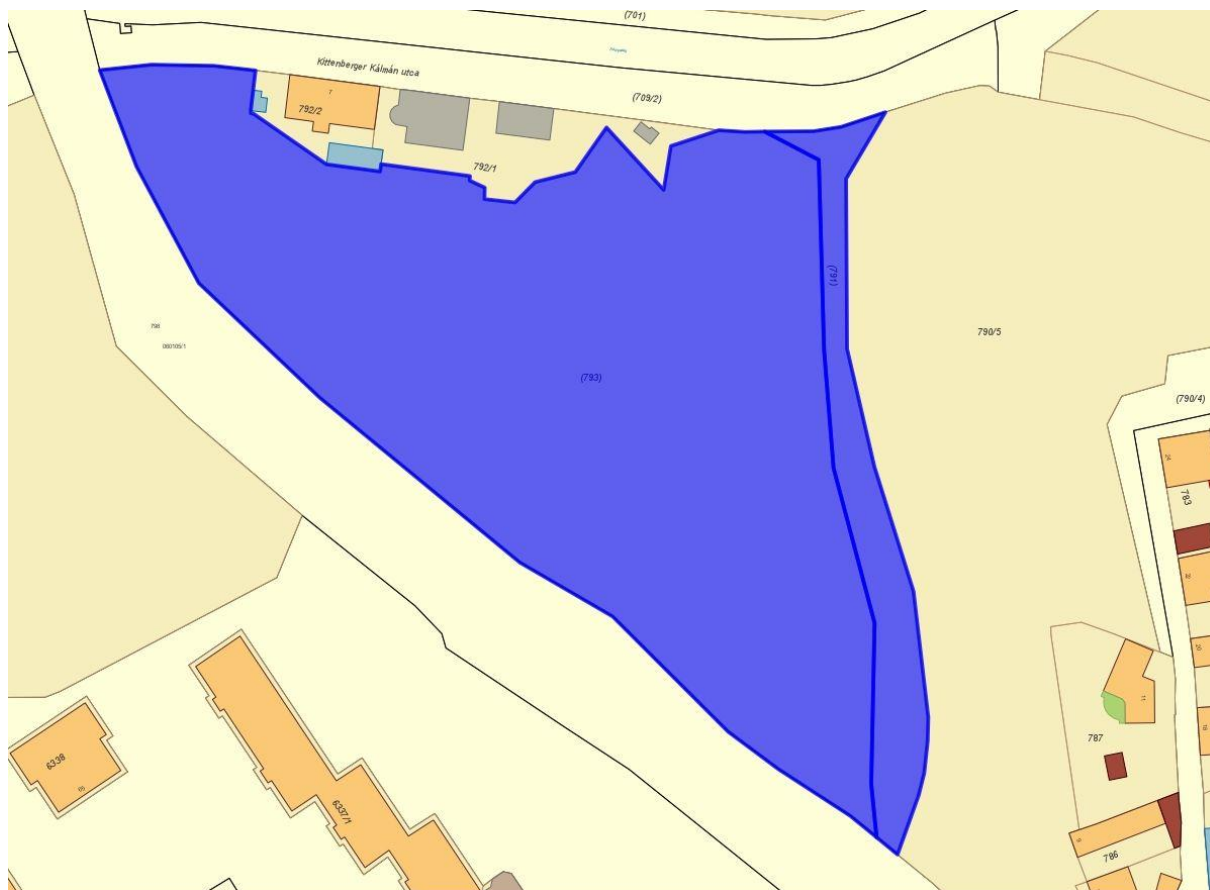
1. térkép: A felülvizsgálati terület topográfiai térképen

M = 1 : 4000

Jelmagyarázat:

Felülvizsgálati terület lehatárolása: —————

2. térkép: A felülvizsgálati terület Veszprém kataszteri térképén

M = 1 : 1667

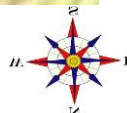
Jelmagyarázat:

Felülvizsgálati terület

3. térkép: A felülvizsgálati terület vegetációja

Jelmagyarázat:

M = 1 : 2300

ÁNÉR	
	H2
	P2b
	RC
	S4

Képek

1. Kép: Cserére szoruló hatósági tábla